

Kapitola Seznamy

úsek

text

datum

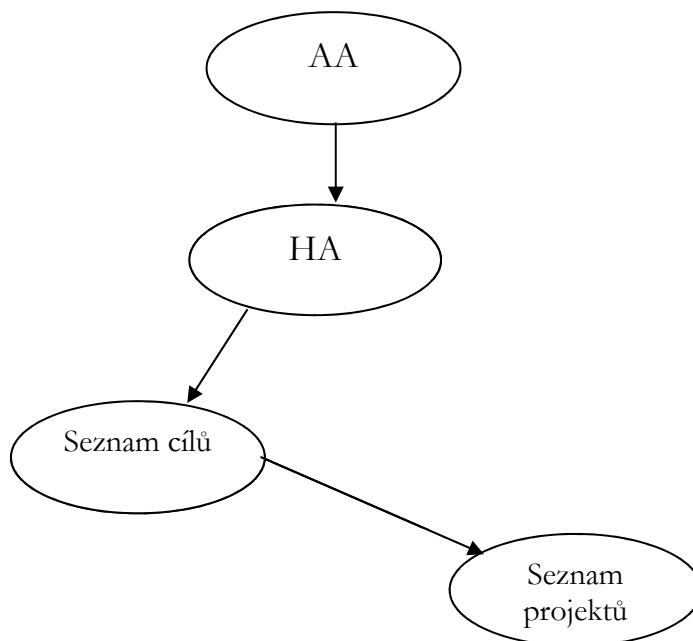
Shrnutí
odstavce

V kapitole "Plánování" se dokazovala nezbytnost seznamů pro jakýkoli AA. Shrnutí si můžeme pamatovat: AA musí mít seznam cílů a k němu seznam projektů (návodů), jak ten který cíl uskutečňovat. Současně bylo dokázáno, že položka v seznamu je zapsána pomocí nějakých symbolů, a že při čtení seznamu se vyskytuje ještě jeden klíčový hráč - hermeneutický aparát (HA)

Definice1 Hermeneutický aparát (dále HA) je funkční celek, zodpovědný za čtení v seznamu cílů a zápis do seznamu projektů. Název "Hermeneutický" vyjadřuje, že při výběru položky v dané situaci tuto položku fakticky pro iniciátora čtení, jímž je AA, interpretuje.

Poznámka1 Důvod, proč je čtení i zápis svázáno do společného celku HA tkví v tom, že před zápisem je třeba obvykle číst, aby se upřesnilo, kam zapsat.

Diagram 1 Hermeneutický aparát = interpretace záznamu

Poznámka2 Můžeme si roli HA představit asi tak, že prezident požádá tajemníka, aby mu připravil seznam kandidátů na amnestii. Tím, že tajemník tuto službu vykoná, obvykle interpretuje, kdo amnestii může získat.

Role HA vystupuje do popředí ve chvíli, kdy je zdrojem závažných chyb. Např. člověk se v zimě vzbudí v noci, probuzení vyhodnotí jako zaspání, tmu jako jev v mírném zeměpisném pásu v zimních měsících běžný. Tento člověk se umyje, oholí, nasnídá a vyrazí do práce. Teprve zavřená brána podniku v něm vyvolá pochybnosti a podívá se teď pečlivěji na své analogové hodinky. Když vstával, přečetl 7 hodin, 5 minut, avšak ve skutečnosti bylo 0:37 (záměna velké a malé ručičky). Před bránou podniku zjistí, že je 8:13 (další záměna velké a malé ručičky: ale ve skutečnosti je 1:40), což opět vypadá rozumně, a nechápe, co se stalo. Napadne ho, že je svátek, nebo vyhlásili celozávodní dovolenou, a on to přehlédl. Děj dezinterpretací může ještě chvilku pokračovat.

Horší je, pokud je HA postižen dlouhodobou poruchou. Pak potkáme člověka s paranoiou, který vyhodnocuje všechny události jako kroky namířené proti jeho osobě a bezpečí. Pozorujeme gamblera, který ve všem spatřuje předzvěst skvělých výher.

Hermeneutický aparát vyčnívá mezi součástmi AA jako funkční nezbytnost.

Výše byly uvedeny příklady stavů, pokud HA nefunguje správně. Přidejme k tomu ještě situaci, kdy jste odešli z domova, a náhle si nejste jisti, zda jste zamkli. HA pročítá seznam, a je v něm položka "Při odchodu z domova zamkni". Dojde k akci, dveře jste skutečně zamkli, ale do seznamu se nezapsalo "provedeno". HA hlásí při zpětné kontrole "Nevím, zda jsem zamkl".

Shrnuto: HA čte seznam a jeho charakteristiky, jako : "- důležité", "- vykonat brzy", "- částečně provedeno", "- stav nejasný"

Kdo však seznam vytváří? Kdo do něj zapisuje změny stavu? Je jisté, že zde máme paměť a nějaký aparát, který do paměti zapisuje, a z paměti čte. Pak máme HA, který přečtené interpretuje, a AA, který z toho vyvozuje akce.

Hypotéz Do paměti zapisuje HA

a1

V kapitole "Plánování" se rozebíralo, že neuděláme chybu, pokud budeme předpokládat, že ta funkčnost, která zapisuje do seznamu cílů je ta stejná, která jej čte: Hermeneutický aparát. Když už má AA seznam cílů a HA, který s ním pracuje, budeme předpokládat, že i další paměťové operace bude obsluhovat stejná funkčnost - HA.

Otázka Jak moc je HA vytiženy? Proč je zpětný záznam často zatížen chybami?

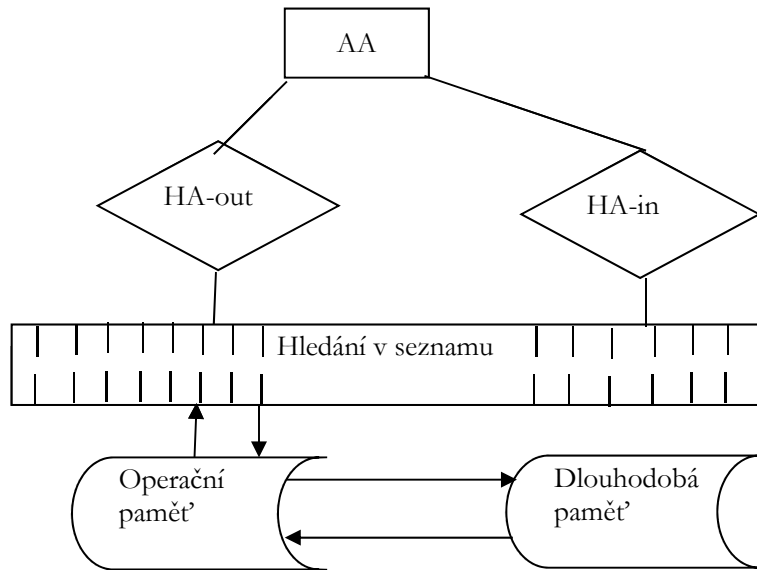
Hermeneutika je pokládána za nauku o výkladu textu. Jestliže myšlenku lehce zobecníme, Hermes byl posel bohů = doručoval zprávy i mezi subjekty, tedy by mohl doručovat zprávu i mezi pamětí oběma směry.

Shrnuto: HA-out přečte položku seznamu a interpretuje ji
HA-in dostane zprávu, kterou zakóduje a zapíše do seznamu v paměti pro další použití.

Náčrt dosud zjištěného funkčního schématu:

Diagram Práce HA se seznamem

1

Odtud plyne několik podstatných funkčních požadavků:

1) Pro HA musí být celý seznam rychle přístupný v okamžité paměti

2) Je-li seznam příliš rozsáhlý, musí existovat mechanismus přesunu do dlouhodobé i když pomalé paměti, a mechanismus mazání z krátkodobé paměti. Cílené mazání v dlouhodobé paměti nemusí existovat. Může však probíhat vlivem náhodných okolností, jako jsou chyby.

3) Délka seznamu, s nímž může organismus reálně pracovat, je v operační paměti značně limitována

4) Jak lze strukturovat seznam, který je příliš dlouhý, aby se ve výsledku neztrácela účinnost (nutná pro přežití)

5) Lze např. tvrdit, že kolektiv si rozdělí seznam na takové úseky, aby každý mohl mít svou část seznamu v operační paměti. Ostatní části kolektivního seznamu budou odloženy buď v pomalé dlouhodobé paměti pro případ nouze (Robinson Crusoe), nebo je vůbec není třeba ukládat. Místo toho by na "poradách" docházelo ke koordinaci částí seznamu a každý by si zaznamenával jen to, co se týká jej.

6) Síla organizovaného kolektivu by v pojetí (5) spočívala v optimální segmentaci kolektivního seznamu mezi členy tak, aby všichni chápali hlavní kolektivní cíle, a každý měl na starosti takovou hierarchickou podvětev, která je schopná se rozumně vejít do jeho operační paměti.

7) Díky tomu, že kvůli štěpení seznamu by seznam měl být hierarchizovaný, vynutilo by to i hierarchizaci kolektivu.

8) Vzhledem k tomu, že seznam může nabývat i síťovou strukturu, existují možnosti další optimalizace.

Příklad1 Šroubářství narušuje hierarchické uspořádání

Ve většině strojírenských výrobků jsou šroubové spoje. Ve většině elektrospotřebičů jsou rovněž šroubové spoje. Vyplatí se vytvořit společný cíl "šroubárenství", který se bude řešit jen jednou, a oba zmíněné obory si odlehčí. Jinak by se problém musel řešit duplicitně se zřejmou ztrátou efektivity. Optimalizace v tomto případě zachová charakter hierarchie v tom smyslu, že udrží větvení shora dolů, ovšem v některém koncovém bodě je odkaz na jiný, v mnoha ohledech nezávislý seznam.

9) Velký objev psychologie 20.století zněl: **"Mozek je strukturován jako řeč."**

Pokud vím, byla tato myšlenka posléze zpochybněna. Nicméně z probíraného námětu zde o seznamech docházíme k tomu, že pokud ne přímo mozek, tak aspoň jeho funkčnost je takto strukturována. A to z toho důvodu, že řeč je vlastně seznam. (Viz kapitola "Řeč jako seznam")

Úklid je v mnoha ohledech uspořádávání věcí podle vnitřního seznamu. Např. žena má v kabelce desítky věcí (klíče od bytu, rtěnku, zrcátko, kapesník, peněženku, pilníček, řidičský průkaz, klíče od auta, mobil, antiperspirant,...). Když ráno spěchá z domova, vezme kabelku, ujistí se, že je v ní mobil, klíče a peněženka, a jde. Kdyby musela pokaždé před odchodem projít celý seznam, a zjišťovat, že nic nechybí, odcházení by zabralo nepřiměřené množství času.

Takže její pořádek tkví v tom, že má podseznam, který se jmenuje kabelka. V ní udržuje pořádek tak, že čas od času vymění kapesník, po odemknutí bytu vrátí klíče do kabelky, po placení v drogerii do ní vrátí peněženku, atd.

Podobně vytváříme pořádek v kuchyni, v dílně, v knihovně.

Tvrzení1 Pořádek = uspořádání podle seznamu.

Ale pozor! Jednou mi kolegyně vyprávěla, jak její muž marodil doma, a aby jí udělal radost, uklidil spíž. Od té chvíle ona nemohla ve spíži nic najít. Ve spíži byl sice pořádek, ale ne podle seznamu hospodyně.

Pokud máme něco pokládat za uspořádané pro kolektiv, musí nastoupit společný seznam, společné konvence.

Tvůrci kolektivů musejí vytvářet společné seznamy, musejí tyto seznamy dostat do hlav členů kolektivu (vzděláváním, trestáním, motivací, naváděním pomocí značek...). A musejí dbát o jejich priority.

Závěr

Seznamy v AA nejsou zcela libovolné kusy informace. Mají některé podstatné vlastnosti, např. odkazy na podseznamy, odkazy na nadřazený seznam, stav položky seznamu. Aby byl v určitém okamžiku seznam použitelný k antecepci, musí být přítomen v operační paměti.